

OFFICIEEL REGLEMENT VOOR DE PETANQUESPORT

Van toepassing op alle grondgebieden van de nationale federaties, leden van F.I.P.J.P.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
ALGEMENE REGELS	4
Artikel 1 - Samenstelling van de teams	4
Artikel 2 - Kenmerken van goedgekeurde ballen.....	4
Artikel 2 bis - Sancties voor niet-conforme ballen.....	4
Artikel 3 - Goedgekeurde doelkogeltjes	5
Artikel 4 - Licenties	5
HET SPEL.....	5
Artikel 5 - Reglementaire terreinen.....	5
Artikel 6 - Aanvang van het spel en reglement betreffende de cirkel	6
Artikel 7 - Reglementaire afstanden voor het werpen van het doelkogeltje.....	7
Artikel 8 - Geldigheid van het werpen van het doelkogeltje	8
Artikel 9 - Nietig verklaren van het doelkogeltje tijdens een mène.....	8
Artikel 10 - Het verplaatsen van hindernissen.....	9
Artikel 11 - Vervanging van doelkogeltje of bal.....	9
DOELKOGELTJE.....	9
Artikel 12 - Verborgen of verplaatst doelkogeltje	9
Artikel 13 - Verplaatsing van doelkogeltje naar een ander spel	10
Artikel 14 - Regels toe te passen bij een nietig doelkogeltje	10
Artikel 15 - Het plaatsen van het doelkogeltje nadat het werd tegengehouden.....	10
BALLEN	11
Artikel 16 - Het spelen van de eerste bal en de volgende ballen.....	11
Artikel 17 - Gedrag van spelers en toeschouwers tijdens een wedstrijd	11
Artikel 18 - Het gooien van de ballen en ballen die het speelterrein verlaten	12
Artikel 19 - Nietige ballen	12
Artikel 20 - Het tegenhouden van ballen.....	12
Artikel 21 - Toegestane tijd om te spelen.....	13
Artikel 22 - Verplaatste ballen	13
Artikel 23 - Een speler speelt een andere bal dan de zijne	13
Artikel 24 - Niet-reglementair gespeelde ballen.....	13

PUNTEN EN METINGEN	14
Artikel 25 - Tijdelijk wegnemen van ballen	14
Artikel 26 - Meting van de punten	14
Artikel 27 - Weggenomen ballen	14
Artikel 28 - Verplaatsen van ballen of doelkogeltje	14
Artikel 29 - Ballen op gelijke afstand van doelkogeltje	15
Artikel 30 - Vreemd voorwerp dat kleeft aan bal of doelkogeltje	15
Artikel 31 - Klachten	15
DISCIPLINE	15
Artikel 32 - Strafregeling voor afwezige ploegen of spelers	15
Artikel 33 - Aankomst van afwezige spelers	16
Artikel 34 - Vervanging van een speler	16
Artikel 35 - Sancties	16
Artikel 36 - Slecht weer	17
Artikel 37 - Nieuwe speelfase	17
Artikel 38 - Onsportief gedrag	17
Artikel 39 - Wangedrag	17
Artikel 40 - Taken van de scheidsrechters	18
Artikel 41 - Samenstelling en beslissing van de jury	18

Artikel 1 - Samenstelling van de teams

Petanque is een sport gespeeld door:

- 3 spelers tegen 3 spelers (tripletten).

Er kan ook in de volgende samenstelling worden gespeeld:

- 2 spelers tegen 2 spelers (doubletten);
- 1 speler tegen 1 speler (individueel).

Bij tripletten beschikt iedere speler over twee ballen. Bij doubletten of individueel beschikt iedere speler over drie ballen.

Elke andere formule is verboden.

Artikel 2 - Kenmerken van goedgekeurde ballen

Petanque wordt gespeeld met ballen die door de F.I.P.J.P. zijn goedgekeurd en die aan de volgende criteria beantwoorden:

1. de ballen zijn gemaakt van metaal;
2. een diameter hebben tussen 7,05 cm (minimum) en 8,00 cm (maximum);
3. een gewicht hebben tussen 650 gram (minimum) en 800 gram (maximum).

In hun specifieke competities mogen jongeren van 11 jaar en jonger ballen gebruiken van 600 gram en 65mm diameter, op voorwaarde dat ze zijn vervaardigd bij een van de erkende labels.

Het merk (merkteken van de fabrikant) en het gewicht moeten in de ballen worden gegraveerd en moeten altijd leesbaar zijn.

De voor- en achternaam (of initialen) van de speler mogen worden gegraveerd, evenals verschillende logo's, acroniemen of andere soortgelijke details, overeenkomstig het lastenboek voor vervaardiging van de ballen.

4. De bal moet hol zijn en mag geen materiaal bevatten zoals lood, zand, kwik, enz. In het algemeen mag er niet mee geknoeid zijn en mogen zij na bewerking door een erkende fabrikant geen enkele bewerking of wijziging hebben ondergaan. Het is bovendien verboden de ballen opnieuw te verhitten om de door de fabrikant opgegeven hardheid te wijzigen.

Artikel 2 bis - Sancties voor niet-conforme ballen

Elke speler die zich schuldig maakt aan een overtreding van de bepalingen van paragraaf 4. Van het voorgaande artikel, wordt onmiddellijk uitgesloten van de competitie, evenals zijn medespeler(s).

Als een niet-getrukeerde, doch versleten bal of bal van gebrekkige fabricage een controle niet doorstaat of niet voldoet aan de normen gesteld in paragrafen 1., 2. en 3. van het voorgaande artikel, moet de speler deze bal verwisselen. Hij/zij mag ook de gehele ballenset vervangen.

Klachten ingediend door spelers met betrekking tot deze drie paragrafen zijn alleen ontvankelijk voor aanvang van de wedstrijd. Het is dus in het belang van de spelers ervoor te zorgen dat hun ballen en die van hun tegenstanders aan de gestelde normen voldoen.

Klachten gebaseerd op paragraaf 4. zijn ontvankelijk gedurende de gehele wedstrijd, maar mogen alleen worden ingediend tussen twee mènes. Echter, vanaf de derde mène zullen er, indien een protest tegen de ballen van de tegenstander ongegrond blijkt te zijn, drie punten worden toegevoegd aan de score van de tegenstander.

De scheidsrechter of de jury kan, op elk ogenblik, vragen om de ballen van één of meerdere spelers te controleren.

Artikel 3 - Goedgekeurde doelkogeltjes

De doelkogeltjes zijn van hout of van een synthetische stof, voorzien van het fabrieksmerk en goedgekeurd door de F.I.P.J.P. in toepassing van het specifieke lastenboek m.b.t. de vereiste normen.

Hun diameter moet 30mm bedragen (tolerantie: +/- 1mm).

Hun gewicht moet tussen de 10 en 18 gram liggen.

Geverfde doelkogeltjes zijn toegestaan, maar noch zij, noch houten doelkogeltjes mogen met een magneet kunnen worden opgenomen.

Artikel 4 - Licenties

Om zich in te schrijven in een competitie moet elke speler of speelster een geldige licentie voorleggen of, volgens de regels van hun federatie, een geldig identiteitsbewijs voorleggen en een bewijs dat hij of zij aangesloten is bij deze federatie.

HET SPEL

Artikel 5 - Reglementaire terreinen

Petanque kan op elke ondergrond worden gespeeld. De wedstrijdleiding of de scheidsrechter kunnen de ploegen nochtans een afgebakend terrein toewijzen. In dat geval moeten die terreinen voor nationale kampioenschappen en internationale competities de volgende minimumafmetingen hebben: 15m x 4m.

Voor andere competities kunnen de federaties afwijkingen toestaan voor hun afdelingen, zonder dat de afmetingen minder dan 12m x 3m bedragen.

Een speelveld omvat een onbepaald aantal terreinen die afgebakend zijn met koorden waarvan de dikte het spelverloop niet mag beïnvloeden. Deze koorden, die de verschillende terreinen afbakenen, zijn geen verlieslijnen, uitgezonderd de lijnen aan de kopse zijden en de buitenste kaderlijnen.

Wanneer speelterreinen zonder fysieke scheiding achter elkaar geplaatst zijn, worden de achterlijnen van het kader als verlieslijnen beschouwd.

Wanneer de speelterreinen voorzien zijn van een afsluiting moet deze minstens op 1 meter worden geplaatst van de verlieslijnen van het speelterrein.

De partijen worden naar 13 punten gespeeld met mogelijkheid om partijen van de poules en de cadrage wedstrijden naar 11 punten te laten spelen.

Sommige wedstrijden kunnen georganiseerd worden waarvan de partijen op tijdslimiet gespeeld worden. Deze partijen mogen enkel gespeeld worden op afgebakende terreinen. In dit geval zijn alle lijnen die het terrein afbakenen verlieslijnen.

Artikel 6 - Aanvang van het spel en reglement betreffende de cirkel

De spelers tossen om te bepalen welke van de twee ploegen het terrein kiest, in geval deze niet door de wedstrijdleiding werd bepaald, en het doelkogeltje als eerste werpt.

Als de wedstrijdleiding de ploegen een terrein heeft toegewezen, moet het doelkogeltje op dit toegewezen terrein worden geworpen. De ploegen mogen niet veranderen van terrein zonder toestemming van de scheidsrechter.

Een speler van de ploeg die de toss heeft gewonnen kiest het vertrekpunt en tekent of plaatst op de grond een cirkel waar de voeten van elke speler geheel in passen. De diameter van een getekende werpcirkel bedraagt minimum 35cm en maximum 50cm.

Indien er gebruik gemaakt wordt van een gematerialiseerde cirkel moet deze vormvast zijn en een binnendiameter van 50cm hebben (tolerantie: +/- 2mm is toegestaan).

Plooibare cirkels zijn toegelaten op voorwaarde dat het modellen betreft goedgekeurd door de F.I.P.J.P. in het bijzonder aangaande hun hardheid.

Wanneer de wedstrijdleiding reglementaire cirkels ter beschikking stelt van de spelers zijn deze verplicht die te gebruiken.

De spelers moeten ook de reglementaire cirkels of door de F.I.P.J.P. goedgekeurde plooibare cirkels aanvaarden indien de tegenstanders deze voorstellen. Indien beide ploegen in het bezit zijn van een reglementaire cirkel gaat de keuze naar de ploeg die de toss gewonnen heeft.

De werpcirkel moet worden getrokken (of geplaatst) op meer dan 1m van elke hindernis en op ten minste 1,50m van een andere gebruikte werpcirkel of van het doelkogeltje van een andere partij.

De binnenkant van de cirkel mag gedurende de gehele méne volledig worden gereinigd, maar moet aan het einde van de méne terug in de oorspronkelijke staat gebracht worden.

De voeten moeten zich volledig binnen de cirkel bevinden, mogen de cirkel niet raken en mogen er ook niet buiten komen of volledig van de grond zijn totdat de geworpen bal de grond heeft geraakt. Geen enkel ander lichaamsdeel mag de grond buiten de cirkel raken. Een speler die deze regel niet naleeft, is onderworpen aan de straffen voorzien in artikel 35.

Per uitzondering mogen spelers met een handicap aan één der onderste ledematen slechts één voet binnen de werpcirkel plaatsen, waarbij de andere voet niet voor de eerste mag staan. Voor spelers in een rolstoel moet ten minste één wiel (zijde van de werparm) zich binnen de werpcirkel bevinden.

Indien een speler de cirkel verwijderd alvorens het uitspelen van alle ballen, wordt deze opnieuw geplaatst waar deze lag, maar enkel de tegenstanders mogen hun ballen verder spelen.

De werpcirkel wordt niet als verboden terrein beschouwd.

In alle gevallen moeten de cirkels worden gemarkeerd voordat het doelkogeltje wordt geworpen.

De ploeg die het doelkogeltje gaat werpen moet alle werpcirkels uitwissen die zijn getekend in de nabijheid van de werpcirkel die hij gaat gebruiken.

De ploeg die het recht heeft om het doelkogeltje te werpen - hetzij na het winnen van de toss, hetzij omdat het de voorgaande mène heeft gewonnen - heeft slechts recht op één poging. Indien deze poging niet geldig is, wordt het doelkogeltje overhandigd aan de tegenstander, die het op een reglementaire wijze op het speelterrein moet leggen.

Indien het doelkogeltje door de tweede ploeg niet op een reglementaire plaats wordt gelegd, zal de speler die het doelkogeltje heeft geplaatst, bestraft worden volgens artikel 35. In geval van herhaling wordt aan de gehele ploeg een kaart opgelegd, die wordt toegevoegd aan eventueel eerder ontvangen kaarten.

Het werpen van een doelkogeltje door een speler betekent niet dat hij of zij als eerste moet spelen.

De spelers moeten de positie van het doelkogeltje markeren, in het begin en na elke verplaatsing er van. Geen enkele klacht is ontvankelijk wanneer het doelkogeltje niet werd gemarkeerd. De scheidsrechter kan enkel oordelen volgens de positie van het doelkogeltje op het terrein.

Artikel 7 - Reglementaire afstanden voor het werpen van het doelkogeltje

Opdat het door een speler geworpen doelkogeltje geldig zou zijn moet dit aan volgende voorwaarden voldoen:

1. de afstand van het doelkogeltje voor junioren en senioren moet ten minste 6 meter en ten hoogste 10 meter zijn. Deze afstand wordt gemeten vanaf de binnenrand van de werpcirkel tot de voorkant van het doelkogeltje. Bij wedstrijden voor jongere spelers mogen kleinere afstanden worden toegepast.
2. de werpcirkel moet zich tenminste op 1m van elke hindernis bevinden en op tenminste 1,50 meter van elke andere cirkel of doelkogeltje van een ander spel.
3. het doelkogeltje moet zich tenminste op 50cm van elke hindernis en van de achterlijn van het terrein bevinden en op 1,50m van een werpcirkel of doelkogeltje dat in gebruik is. (Opmerking: er zijn geen minima vereist ten opzichte van scheidingslijnen tussen terreinen of verlieslijnen op de zijkant van de terreinen).
4. het doelkogeltje moet zichtbaar zijn voor de speler die geheel rechtop en met beide voeten geheel binnen de werpcirkel staat. In geval van twijfel beslist de scheidsrechter of het doelkogeltje zichtbaar is. Tegen zijn beslissing is geen beroep mogelijk.

Voor de volgende mène wordt het doelkogeltje geworpen vanuit een werpcirkel getekend of geplaatst rond het punt waar het lag aan het einde van de vorige mène, behalve in volgende gevallen:

- indien de werpcirkel zich op minder dan 1m van een hindernis bevindt of op minder dan 1,50m van een werpcirkel of doelkogeltje dat in gebruik is.
- het doelkogeltje niet op alle reglementaire afstanden kan geworpen worden.

In het eerste geval trekt of plaatst de speler de werpcirkel op reglementaire afstand van de hindernis.

In het tweede geval mag de speler zich achteruit bewegen in het verlengde van het spel van de voorgaande mène zonder dat de maximaal toegestane werpafstand voor het doelkogeltje wordt overschreden. Deze mogelijkheid mag enkel en alleen als het doelkogeltje in geen enkele richting op de maximaal toegestane werpafstand kan worden geworpen.

Indien het doelkogeltje niet geworpen werd zoals in bovenvermelde voorwaarden beschreven, moet de tegenstander deze op reglementaire wijze op het speelterrein plaatsen en mag op zijn beurt de cirkel verplaatsen zoals voorzien in voorgaande alinea indien de eerder, door de tegenstander verplaatste cirkel, geen maximaal toegestane afstand toeliet.

In elk geval behoudt de ploeg die het doelkogeltje moest afstaan vanwege het niet reglementaire plaatsen, het recht de eerste bal te spelen.

De ploeg die recht heeft om het doelkogeltje te werpen beschikt maximaal over 1 minuut om dit uit te voeren. De ploeg die nadien het recht heeft om het doelkogeltje te leggen na het nietig verklaren van voorgaande worp moet dit onmiddellijk uitvoeren.

Artikel 8 - Geldigheid van het werpen van het doelkogeltje

Als het doelkogeltje tegengehouden wordt door een scheidsrechter, een tegenstander, een toeschouwer, een dier of enig bewegend voorwerp moet dit opnieuw geworpen worden.

Indien het doelkogeltje tegengehouden werd door een medespeler, wordt het doelkogeltje aan de tegenstander gegeven die het op reglementaire wijze moet leggen.

Indien na het werpen van het doelkogeltje een eerste bal werd gespeeld, heeft de tegenstander nog het recht om de reglementaire ligging van het doelkogeltje te betwisten behalve wanneer hijzelf het doelkogeltje heeft gelegd na de mislukte worp van de tegenstander.

Alvorens het doelkogeltje af te geven aan de tegenstander om deze te plaatsen, moeten beide ploegen hebben erkend dat de worp niet geldig was of moet de scheidsrechter dit beslist hebben.

Als de tegenstander ook een bal geworpen heeft dan wordt het doelkogeltje geldig verklaard en wordt er geen enkele klacht meer aanvaard.

Artikel 9 - Nietig verklaren van het doelkogeltje tijdens een mène

Het doelkogeltje is ongeldig in de volgende zeven gevallen:

1. Als het doelkogeltje tijdens een mène verplaatst wordt naar verboden terrein zelfs als het daarna terug komt op toegestaan terrein. Een doelkogeltje op de verlieslijn is geldig. Het is pas ongeldig als het recht van boven gezien geheel de grenzen van het toegestane terrein of de verlieslijn heeft overschreden. Een plas water waarin het doelkogeltje vrij kan drijven is verboden terrein.
2. Wanneer het verplaatst is binnen het toegestane terrein maar niet meer zichtbaar is vanuit de werpcirkel zoals beschreven is in artikel 7. Als het doelkogeltje achter een bal verscholen is, blijft het geldig. Een scheidsrechter mag een bal tijdelijk wegnemen om na te gaan of het doelkogeltje zichtbaar is.

3. Als het doelkogeltje verplaatst wordt naar meer dan 20 meter (voor junioren en senioren), meer dan 15 meter (voor jongere spelers) of minder dan 3 meter van de werpcirkel.
4. Wanneer op afgebakende terreinen het doelkogeltje meer dan één onmiddellijk naastgelegen terrein geheel heeft overschreden of de achterste verlieslijn van het kader heeft overschreden.
5. Als het verplaatste doelkogeltje zoek is en niet binnen vijf minuten wordt teruggevonden.
6. Als er zich een verboden terrein bevindt tussen de werpcirkel en het doelkogeltje.
7. Wanneer, bij partijen die gespeeld worden op tijd, het doelkogeltje het toegewezen terrein verlaat.

Artikel 10 - Het verplaatsen van hindernissen

Het is de spelers ten strengste verboden om eender welke hindernis die zich op het terrein bevindt te verwijderen, te verplaatsen of te verbrijzelen. Niettemin, de speler die het doelkogeltje gaat werpen mag de valplaats onderzoeken door daar ten hoogste drie keer met één van zijn ballen op te kloppen. Bovendien mag een speler van de ploeg die aan de beurt is, één inslag van een eerder gespeelde bal dichtmaken.

Spelers die deze regel niet naleven, onder andere door een veegbeweging te maken voor een te schieten bal, worden de sancties opgelegd voorzien in artikel 35

Artikel 11 - Vervanging van doelkogeltje of bal

Het is de spelers ten strengste verboden doelkogeltje of bal te vervangen tijdens een aan de gang zijnde wedstrijd, behalve in de volgende gevallen:

1. Indien doelkogeltje of een bal onvindbaar is: de zoektijd wordt beperkt tot vijf minuten.
2. Indien het doelkogeltje of een bal breekt: in dat geval bepaalt het grootste stuk de ligging. Als er nog ballen te spelen zijn wordt het doelkogeltje of de bal, eventueel na de nodige meting, onmiddellijk vervangen door een doelkogeltje of een bal van dezelfde of een gelijkaardige diameter. In de volgende mène mag de betreffende speler een volledige nieuwe set nemen.

DOELKOGELTJE

Artikel 12 - Verborgen of verplaatst doelkogeltje

Als het doelkogeltje tijdens een mène onverwachts wordt bedekt door een boomblad of een stuk papier dan worden deze voorwerpen verwijderd.

Als het stilliggend doelkogeltje verplaatst wordt door bijvoorbeeld de wind of de helling van het terrein, wordt het op zijn oorspronkelijke plaats gelegd op voorwaarde dat dit gemarkeerd was. Dezelfde regels zijn ook van toepassing indien hij per ongeluk door de scheidsrechter, een speler, een toeschouwer, een bal of een doelkogeltje komende uit een andere partij, een dier of enig ander bewegend voorwerp verplaatst werd.

Wordt het doelkogeltje verplaatst door een bal uit dezelfde partij, dan blijft het geldig.

Artikel 13 - Verplaatsing van doelkogeltje naar een ander spel

Als het doelkogeltje tijdens een mène naar een ander terrein verplaatst wordt (al dan niet afgebakend), blijft het geldig, tenzij artikel 9 van toepassing is.

Als het doelkogeltje terechtkomt op een terrein waar een ander spel aan de gang is, dan wachten de spelers (indien nodig) die met het verplaatste doelkogeltje spelen tot de spelers van de andere partij hun mène beëindigd hebben en maken daarna hun eigen mène af.

Alle betrokken spelers dienen blijk te geven van geduld en hoffelijkheid.

Bij de volgende mène spelen de ploegen verder op het aanvankelijk toegewezen terrein en het doelkogeltje wordt geworpen vanaf het punt van waar het verplaatst werd, onder voorbehoud van eventuele toepassingen van artikel 7.

Artikel 14 - Regels toe te passen bij een nietig doelkogeltje

Als het doelkogeltje tijdens een mène ongeldig wordt, kunnen zich drie gevallen voordoen:

1. Beide ploegen hebben nog ballen te spelen: de mène is nietig en het doelkogeltje gaat naar de ploeg die de vorige mène of de trekking (toss) heeft gewonnen.
2. Eén ploeg heeft nog ballen te spelen: deze ploeg krijgt evenveel punten als het aantal nog te spelen ballen.
3. Beide ploegen hebben geen ballen meer te spelen: de mène is nietig en het doelkogeltje gaat naar de ploeg die de vorige mène of de trekking (toss) heeft gewonnen.

Artikel 15 - Het plaatsen van het doelkogeltje nadat het werd tegengehouden

1. Indien het weggeschoten doelkogeltje werd tegengehouden of van richting werd veranderd door een toeschouwer of een scheidsrechter, behoudt het zijn plaats :
2. Indien het weggeschoten doelkogeltje werd tegengehouden of van richting werd veranderd door een speler die zich op toegestaan terrein bevindt, heeft zijn tegenstander de keuze uit:
  - a) Het doelkogeltje laten liggen op zijn nieuwe plaats.
  - b) Het doelkogeltje terug leggen op zijn oorspronkelijke plaats.
  - c) Het doelkogeltje leggen in het verlengde van de lijn van zijn oorspronkelijke plaats naar de plaats waar het zich bevindt en dit op een maximale afstand van 20 meter van de werpcirkel (15 meter voor jeugdwedstrijden) en zo dat hij zichtbaar is.

Paragrafen b) en c) mogen enkel toegepast worden als het doelkogeltje gemarkeerd was. Zo niet, blijft het doelkogeltje liggen op zijn nieuwe plaats.

Als het weggeschoten doelkogeltje op verboden terrein terechtkomt en nadien weer op het terrein terugkomt, wordt het als ongeldig beschouwd en worden de regels van artikel 14 toegepast.

Artikel 16 - Het spelen van de eerste bal en de volgende ballen

De eerste bal van een mène wordt gespeeld door een speler van de ploeg die de trekking (toss) of de voorgaande mène heeft gewonnen. Vervolgens speelt de ploeg die het punt niet heeft.

De speler mag van geen enkel voorwerp gebruik maken noch op de grond een lijn trekken om zijn bal te geleiden of om zijn valplaats aan te duiden. Wanneer hij zijn laatste bal speelt, mag hij geen extra bal in zijn andere hand houden.

De ballen moeten één na één gespeeld worden.

Geen enkele geworpen bal mag opnieuw gespeeld worden. Nochtans moeten de ballen opnieuw gespeeld worden als zij werden tegengehouden of onopzettelijk uit hun koers zijn gebracht tussen de werpcirkel en het doelkogeltje door een bal of een doelkogeltje uit een andere partij, door een dier, door enig bewegend voorwerp (ballon, enz.) en in het geval genoemd in de derde paragraaf van artikel 8.

Alvorens zijn bal te gooien moet de speler deze ontdoen van elk spoor van modder of ieder vreemd voorwerp dat eraan kleeft, op straffe van de sancties voorzien in artikel 35.

Als de eerste gespeelde bal op verboden terrein terechtkomt, moet de tegenstander zijn eerste bal spelen, daarna spelen beiden ploegen beurtelings totdat er een bal op toegestaan terrein ligt.

Indien er geen enkele bal meer op toegelaten terrein ligt vanwege het schieten of het pointeren, worden de regels van artikel 29 m.b.t. tot een nietige mène toegepast.

Artikel 17 - Gedrag van spelers en toeschouwers tijdens een wedstrijd

Gedurende de toegestane tijd die een speler heeft om zijn bal te gooien, moeten de toeschouwers en de andere spelers de grootste stilte in acht nemen.

De tegenstanders mogen noch lopen, noch gebaren maken of iets anders doen dat de speler zou kunnen storen. Alleen zijn medespelers mogen zich tussen de werpcirkel en het doelkogeltje bevinden.

De tegenstanders moeten zich voorbij het doelkogeltje of achter de speler bevinden en in beide gevallen zijwaarts van de speelrichting en op minstens 2 meter afstand van het doelkogeltje en de speler.

Spelers die zich niet houden aan deze regels kunnen uitgesloten worden uit de wedstrijd als zij na een waarschuwing van de scheidsrechter volharden in hun gedrag.

Artikel 18 - Het gooien van de ballen en ballen die het speelterrein verlaten

Niemand mag bij wijze van test een bal gooien tijdens de wedstrijd, zelfs niet buiten het terrein waarop hij speelt. Spelers die zich niet aan deze regel houden, riskeren de sancties voorzien in artikel 35.

Ballen die tijdens de mène het afgebakende terrein verlaten blijven geldig tenzij artikel 19 van toepassing is.

Artikel 19 - Nietige ballen

Iedere bal is nietig zodra hij op verboden terrein terechtkomt. Een bal te paard op de grenslijn van een toegestaan terrein is geldig. De bal is pas nietig als hij de verlieslijn van een toegestaan terrein volledig heeft overschreden, dat wil zeggen als hij, loodrecht van boven gezien, geheel over de verlieslijn ligt. Dit geldt ook als bij een afgebakend terrein de bal meer dan één aangrenzend terrein geheel heeft overschreden of wanneer hij de achterste verlieslijn van het kader volledig heeft overschreden.

Bij wedstrijden die op tijd worden gespeeld en op één terrein plaatsvinden gelden dezelfde regels van zodra de bal het kader volledig heeft overschreden.

Als de bal vervolgens op het terrein terugkomt, hetzij door de helling van het terrein, hetzij doordat hij door een bewegend of vaststaand voorwerp wordt teruggekaatst, wordt hij meteen uit het spel genomen en alles wat hij heeft verplaatst na zijn doortocht op verboden terrein wordt op zijn oorspronkelijke plaats teruggelegd, op voorwaarde dat het gemarkeerd was.

Iedere ongeldige bal moet meteen uit het spel genomen worden. Als dat niet gebeurt, wordt hij als geldig beschouwd van zodra de tegenpartij een bal gespeeld heeft.

Artikel 20 - Het tegenhouden van ballen

Elke gespeelde bal, tegengehouden of van richting veranderd door een toeschouwer of door een scheidsrechter, blijft liggen op zijn nieuwe plaats.

Elke gespeelde bal, tegengehouden of onopzettelijk van richting veranderd door een speler van de ploeg waartoe deze behoort, is nietig.

Elke gepointeerde bal tegengehouden, of onopzettelijk van richting veranderd door een tegenstander, mag, naar goeddunken van de betrokken speler, door hem opnieuw gespeeld worden of hij mag hem laten liggen op zijn nieuwe plaats.

Wanneer een geschoten of weggeschoten bal wordt tegengehouden of onopzettelijk van richting wordt veranderd door een speler, mag de tegenstander beslissen:

1. De bal te laten liggen op zijn nieuwe plaats.
2. De bal te leggen in het verlengde van de lijn gaande van zijn oorspronkelijke plaats tot de plaats waar hij tot stilstand kwam, maar uitsluitend op toegestaan terrein en op voorwaarde dat zijn oorspronkelijke plaats gemarkeerd was.

Een speler die opzettelijk een bewegende bal tegenhoudt, wordt - evenals zijn ploeg - onmiddellijk uitgesloten voor de aan gang zijnde wedstrijd.

Artikel 21 - Toegestane tijd om te spelen

Zodra het doelkogeltje geworpen is, heeft iedere speler maximum één minuut de tijd om zijn bal te gooien. Deze tijd gaat in van zodra het doelkogeltje of de laatst geworpen bal tot stilstand is gekomen of, in geval er gemeten moet worden, van zodra deze meting is verricht.

Deze zelfde regels gelden ook voor het werpen van het doelkogeltje.

Iedere speler die zich niet aan deze speeltijd houdt, riskeert de sancties voorzien in artikel 35.

Artikel 22 - Verplaatste ballen

Als een stilliggende bal in beweging komt door bijvoorbeeld de wind of de helling van het terrein wordt hij teruggelegd op zijn oorspronkelijke plaats op voorwaarde dat deze gemarkeerd was. Hetzelfde geldt ook als de bal per ongeluk verplaatst wordt door een speler, een scheidsrechter, een toeschouwer, een dier of enig bewegend voorwerp.

Om elke betwisting te voorkomen moeten de spelers de ballen markeren. Klachten met betrekking tot niet gemarkeerde ballen worden niet in overweging genomen; de scheidsrechter zal slechts uitspraak doen op grond van de feitelijke ligging van de ballen op het terrein.

Als echter een bal wordt verplaatst als gevolg van een in deze partij geworpen bal blijft hij wel geldig.

Artikel 23 - Een speler speelt een andere bal dan de zijne

Een speler die een andere bal dan zijn eigen bal speelt, krijgt een waarschuwing. De geworpen bal blijft niettemin geldig, maar wordt na een eventuele meting onmiddellijk vervangen.

Ingeval van herhaling tijdens de partij wordt de bal van de overtreder ongeldig verklaard en wordt alles wat hij verplaatst heeft op zijn oorspronkelijke plaats teruggelegd, op voorwaarde dat deze gemarkeerd waren.

Artikel 24 - Niet-reglementair gespeelde ballen

Met uitzondering van de gevallen waarvoor dit reglement sancties voorziet en de ernst ervan beschrijft in artikel 35, zijn alle niet-reglementair gespeelde ballen nietig en alles wat als gevolg daarvan is verplaatst wordt op zijn oorspronkelijke plaats teruggelegd, mits deze gemarkeerd waren.

De tegenstander mag echter de voordeelregel toepassen en de worp alsnog geldig verklaren. De geworpen of geschoten bal blijft dan geldig en alles wat als gevolg daarvan is verplaatst, blijft op zijn nieuwe plaats liggen.

Artikel 25 - Tijdelijk wegnemen van ballen

Voor het meten van een punt is het toegestaan ballen en hindernissen tussen het doelkogeltje en de te meten ballen tijdelijk weg te nemen, na hun plaats gemarkeerd te hebben.

Na het meten worden de ballen en hindernissen op hun oorspronkelijke plaats teruggelegd. Als de hindernissen niet kunnen worden weggenomen, wordt er met behulp van een passer gemeten.

Artikel 26 - Meting van de punten

Een meting wordt verricht door de speler die als laatste een bal geworpen heeft of zijn medespelers. De tegenstanders hebben altijd het recht om na te meten.

Metingen worden verricht met geschikte instrumenten waarover beide ploegen dienen te beschikken.

Het is in het bijzonder verboden met de voeten te meten. Een speler die zich niet aan deze regel houdt, riskeert sancties voorzien in artikel 35.

Ongeacht de ligging van de te meten ballen en het moment in de mène kan een scheidsrechter geraadpleegd worden, tegen diens beslissing is geen beroep mogelijk.

De spelers moeten zich op minstens twee meter afstand houden van de scheidsrechter wanneer deze een meting uitvoert.

Op besluit van het organisatiecomité, met name in het geval van wedstrijden uitgezonden op televisie, kan echter worden besloten dat alleen de scheidsrechter het recht heeft te meten.

Artikel 27 - Weggenomen ballen

Het is de spelers ten strengste verboden gespeelde ballen op te rapen voor het einde van de mène.

Aan het einde van een mène wordt iedere bal die opgeraapt werd vóór het aantal punten is overeengekomen als nietig verklaard. Over dit punt wordt geen enkele betwisting aanvaard.

Indien een speler één van zijn ballen opraapt van het speelterrein terwijl zijn medespelers nog ballen hebben, worden deze niet toegelaten om ze verder te spelen.

Artikel 28 - Verplaatsen van ballen of doelkogeltje

Een ploeg verliest het punt indien één van haar spelers, bij het uitvoeren van een meting, het doelkogeltje of één van de betwiste ballen beweegt of verplaatst.

Indien de scheidsrechter bij het meten het doelkogeltje of een bal beweegt of verplaatst, neemt hij een onpartijdige beslissing.

Artikel 29 - Ballen op gelijke afstand van doelkogeltje

Als de twee ballen, die het dichtst en op gelijke afstand van het doelkogeltje liggen, toebehoren aan de verschillende ploegen kunnen zich de volgende drie gevallen voordoen:

1. Geen van beide ploegen heeft nog ballen te spelen: de mène eindigt als onbeslist en het doelkogeltje wordt geworpen door een speler van de ploeg die de voorgaande mène of de trekking (toss) heeft gewonnen.
2. Slechts één ploeg heeft nog ballen te spelen: die ploeg speelt de overgebleven ballen en behaalt zoveel punten als zij uiteindelijk ballen dichterbij het doelkogeltje heeft liggen dan de dichtstbijzijnde bal van de tegenstander.
3. Beide ploegen hebben nog ballen te spelen: de ploeg die het laatst heeft geworpen werpt nogmaals een bal, dan de tegenstander, en vervolgens om beurten, totdat één der ploegen het punt heeft. Als slechts één ploeg nog ballen te spelen heeft zijn de regels van voorgaand paragraaf (punt 2) van toepassing.

Als er aan het einde van een mène geen ballen op toegestaan terrein liggen, is de mène nietig verklaard.

Artikel 30 - Vreemd voorwerp dat kleeft aan bal of doelkogeltje

Ieder vreemd voorwerp dat aan de bal of doelkogeltje kleeft moet voor de meting verwijderd worden.

Artikel 31 - Klachten

Om ontvankelijk te zijn dient iedere klacht te worden ingediend bij een scheidsrechter. Van zodra een wedstrijd beëindigd is, wordt geen enkele klacht meer aanvaard.

DISCIPLINE

Artikel 32 - Strafregeling voor afwezige ploegen of spelers

Bij de loting van de wedstrijden en de bekendmaking hiervan moeten de spelers bij de wedstrijdtafel aanwezig zijn.

Als een ploeg een kwartier na de bekendmaking nog niet op het terrein aanwezig is wordt zij bestraft met één punt ten gunste van de tegenstander. Bij wedstrijden die op tijdslimiet gespeeld worden, wordt deze termijn verkort tot 5 minuten.

Eens deze tijdslimiet verstreken is, zal per schijf van 5 minuten afwezigheid één extra strafpunt toegevoegd worden.

Dezelfde sancties gelden tijdens de gehele wedstrijd na elke loting.

Indien een wedstrijd wordt hervat na een onderbreking om welke reden dan ook, zal de straf één punt bedragen voor elke vijf minuten vertraging.

Een ploeg die 30 minuten na aanvang of hervatting van de wedstrijd niet op het speelterrein is verschenen, wordt uitgesloten van de wedstrijd.

Een onvolledige ploeg heeft het recht de wedstrijd te beginnen zonder op de afwezige speler te wachten. Zij beschikken echter niet over zijn ballen.

Geen enkele speler mag zich van een wedstrijd verwijderen of het speelterrein verlaten zonder toestemming van een scheidsrechter.

Wanneer een speler toestemming krijgt het terrein te verlaten mag dit het verloop van de aan gang zijnde wedstrijd niet beïnvloeden noch de verplichting opgelegd aan zijn medespelers om binnen de toegestane minuut te spelen. Indien de speler niet tijdig terug is op het ogenblik dat hij of zij moet spelen, worden zijn te spelen ballen geannuleerd met één bal per minuut vertraging.

Indien de toestemming niet werd gegeven, zijn de bepalingen van artikel 35 van toepassing.

In geval van een ongeval of een medisch probleem, vastgesteld door een arts, kan een pauze ingelast worden van maximaal een kwartier. Indien het gebruik hiervan frauduleus zou zijn, zal zowel de schuldige speler als zijn ploeg onmiddellijk uit de competitie uitgesloten worden.

Artikel 33 - Aankomst van afwezige spelers

Als de afwezige speler zich na het begin van een mène aanmeldt, mag hij niet aan deze mène deelnemen. Hij wordt pas in het spel toegelaten vanaf de volgende mène.

Als de afwezige speler zich meer dan 30 minuten na het begin van een wedstrijd aanmeldt, verliest hij alle rechten om aan de wedstrijd deel te nemen.

Als zijn medespeler of medespelers deze wedstrijd winnen, mag hij aan de volgende wedstrijd deelnemen, op voorwaarde dat hij met het team op naam is ingeschreven.

Als de competitie in poules gespeeld wordt, mag hij, ongeacht het resultaat van deze partij, aan de volgende partij deelnemen.

De eerste mène van een partij wordt beschouwd als begonnen van zodra het doelkogeltje is geworpen ongeacht de geldigheid van deze worp. De volgende ménes worden beschouwd als begonnen zodra de laatste bal van de vorige méne tot stilstand is gekomen.

Artikel 34 - Vervanging van een speler

Vervanging van één speler in een doublet of van één of twee spelers in een triplet is slechts toegestaan vóór het officiële startsein van de competitie (door middel van een startschot, een fluitsignaal, mondeling, enz.) en op voorwaarde dat de vervanger(s) niet voor dezelfde competitie ingeschreven was (waren) in een andere ploeg.

Artikel 35 - Sancties

Spelers die zich niet houden aan de spelregels, riskeren de volgende sancties op te lopen:

1. Waarschuwing, deze wordt officieel bevestigd door een scheidsrechter door het trekken van een gele kaart voor de schuldige speler.

Niettemin wordt bij het overschrijden van de tijdslimiet voor alle spelers van de schuldige ploeg een gele kaart getrokken. Indien een speler al in het bezit is van een gele kaart veroorzaakt hij de verwijdering van één van zijn nog te spelen ballen in deze mène of, wanneer deze speler geen ballen meer te spelen heeft, wordt dit bij de volgende mène toegepast.

2. Nietig verklaren van de gespeelde of de te spelen bal, deze wordt officieel bevestigd door een scheidsrechter door het trekken van een oranje kaart voor de schuldige speler.
3. Uitsluiting van de schuldige speler gedurende de rest van de wedstrijd, deze wordt officieel bevestigd door een scheidsrechter door het trekken van een rode kaart voor de schuldige speler.
4. Diskwalificatie van de schuldige ploeg.
5. Diskwalificatie van beide ploegen ingeval van samenspanning.

Gezien een waarschuwing een sanctie is, kan deze enkel worden toegepast nadat een inbreuk werd vastgesteld.

Kan niet als waarschuwing beschouwd worden: de officiële mededeling omtrent het naleven van het reglement die aan de spelers gegeven wordt bij aanvang van de competitie of een partij.

Artikel 36 - Slecht weer

In geval van slechte weersomstandigheden, zoals hevige regen, moet elke begonnen mène worden afgewerkt, tenzij anders wordt beslist door de scheidsrechter, die als enige bevoegd is om, na overleg met de jury of het organisatiecomité, te besluiten de wedstrijd om redenen van overmacht te staken of af te gelasten.

Artikel 37 - Nieuwe speelfase

Indien na de aankondiging van het begin van een nieuwe fase van de competitie (2e ronde, 3e ronde, enz.) bepaalde partijen van de voorafgaande fase nog niet zijn voltooid, kan de scheidsrechter na vaststelling dat het goede verloop van de wedstrijd niet meer kan worden gewaarborgd, de jury of het organisatiecomité verzoeken alle aan de gang zijnde partijen of zelfs de wedstrijd stop te zetten.

Artikel 38 - Onsportief gedrag

De ploegen die in een partij blijf geven van onsportiviteit of gebrek aan respect tegenover het publiek, de wedstrijdleiding of scheidsrechters, zullen van de competitie uitgesloten worden. Deze uitsluiting kan leiden tot nietigverklaring van eventueel behaalde resultaten en tot het opleggen van de sancties zoals bepaald in artikel 39.

Artikel 39 - Wangedrag

Een speler die zich schuldig maakt aan wangedrag of, erger nog, aan geweld ten opzichte van officials, een scheidsrechter, een andere speler of een toeschouwer, loopt kans op één of meerdere van de volgende sancties afhankelijk van de graad van de overtreding:

1. Uitsluiting uit de wedstrijd.
2. Intrekking van zijn licentie of van het geldig aansluitingsbewijs.
3. Inbeslagname of terugname van de prijzen en beloningen.

Een sanctie die opgelegd wordt aan een schuldig bevonden speler, kan ook worden opgelegd aan zijn medespelers.

Sanctie 1 wordt toegepast door een scheidsrechter.

Sanctie 2 wordt toegepast door de jury of het organisatiecomité.

Sanctie 3 wordt toegepast door het organisatiecomité, die binnen 48 uur de ingehouden prijzen en beloningen, vergezeld van een verslag, doorstuurt naar de federatie. Deze laatste zal over de bestemming ervan beslissen.

In ieder geval neemt de tuchtcommissie van het betrokken federale orgaan de eindbeslissing.

Een correcte kledij van de spelers is vereist, waarbij het totaal verboden is met bloot bovenlijf te spelen. Om veiligheidsredenen zijn volledig gesloten schoenen die zowel tenen als hielen bedekken verplicht.

Het is ten strengste verboden te roken op de speelterreinen; deze regel geldt ook voor elektronische sigaretten. Het is tevens verboden om tijdens de wedstrijden een mobiele telefoon te gebruiken.

Alle spelers die zich niet houden aan deze regels zullen van de competitie uitgesloten worden als zij, na een waarschuwing van de scheidsrechter, volharden in de feiten.

Artikel 40 - Taken van de scheidsrechters

Scheidsrechters die zijn aangeduid om een wedstrijd te leiden moeten toezien op de strikte toepassing van het spelreglement en van de administratieve reglementen die het vervolledigen.

Afhankelijk van de ernst van de overtreding hebben zij de bevoegdheid om spelers of ploegen die weigeren zich naar hun beslissing te schikken, voor één wedstrijd uit te sluiten of van de competitie te diskwalificeren.

Aangesloten of geschorste toeschouwers die door hun gedrag een incident op het speelterrein veroorzaken, zullen door de scheidsrechter aan het federale orgaan worden gerapporteerd. Deze laatste dagvaardt de overtreder(s) voor de bevoegde tuchtcommissie die zich zal uitspreken over de te treffen sancties.

Artikel 41 - Samenstelling en beslissing van de jury

Ieder geval waarin dit reglement niet voorziet, wordt voorgelegd aan de scheidsrechter die hierover met de wedstrijdjury kan beraadslagen.

Een jury bestaat uit ten minste drie en ten hoogste vijf leden. De beslissingen die in toepassing van deze paragraaf worden genomen, zijn zonder verhaal.

In geval van gelijkheid van stemmen is de stem van de voorzitter van de jury doorslaggevend.

Het huidige reglement werd goedgekeurd in december 2020 door het uitvoerend comité van de F.I.P.J.P.

